Fietspadenplan voor onderhoud en renovatie van de fietspaden buitengebied Rozendaal

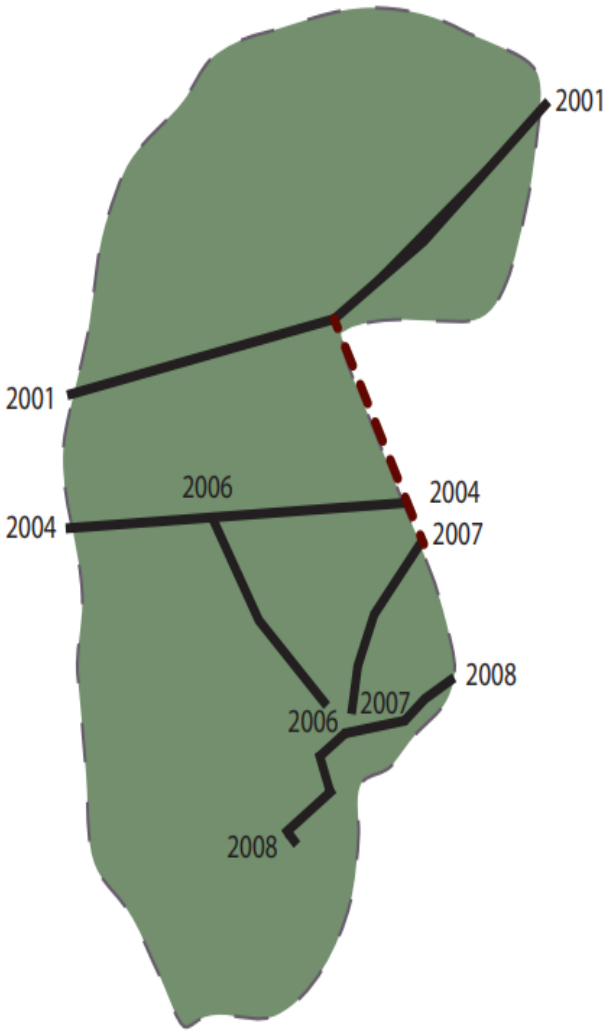

Inleiding
De gemeente Rozendaal heeft ongeveer 15 kilometer aan fietspaden in het buitengebied in beheer. Van die 15 kilometer is nu circa 11,5 kilometer fietspad uitgevoerd in beton. Alle fietspaden in ons buitengebied hebben een recreatieve functie en worden veel gebruikt. Onze fietspaden vormen een verbinding tussen de fietspaden met de omliggende gemeenten en maakt deel uit van het fietsnetwerk binnen de Veluwezoom.

Het uitgangspunt voor het opstellen van een fietspadenplan buitengebied is de instandhouding en verbetering van de fietspadenstructuur.

Het is de taak van de gemeente om wegen waaronder fietspaden zodanig te beheren dat het zijn functie kan vervullen, dan wel ervoor te zorgen dat zijn functie wordt aangepast aan de veranderde vraag naar mobiliteit. Deze taak is vastgelegd in de Wegenwet. De verantwoordelijkheid van de wegbeheerder met betrekking tot beheer is vastgelegd in het Burgerlijk Wetboek.

We wensen een meer planmatige wijze om te gaan met het onderhoud van de fietspaden in het buitengebied. We stellen daarom deze meerjarenplanning voor 30 jaar op (dit is de gerekend vanaf de eerst gerenoveerde betonfietspad in 2014), zodat we in beeld krijgen wat de onderhoudsopgave, op welke wijze we daarin willen voorzien en hoe we om willen gaan met de renovatieopgave. Daarnaast willen we de resterende 3,5 kilometer asfaltfietspaden renoveren om het comfort en veiligheid voor de recreatieve fietser te verhogen. Tegelijkertijd willen we ook een realistische (financiële) meerjarenplanning realiseren.

Fietspadenlegger gemeente Rozendaal met nummering van fietspaden

Overzicht van de fietspaden in het buitengebied van Rozendaal

.

Fietspadenleggernummer: 2008 / Begraafplaats richting Kluizenaarsweg	**Jaar van renovatie: 2022** **Materiaal: beton** **Lengte: 1,8 km breedte 2 m**	**Fietspad ligt in bosachtig gebied**

Fietspadenleggernummer: 2008 / Kluizenaarsweg richting betonfietspad gemeente Rheden	**Jaar van renovatie: 2022** **Materiaal: beton** **Lengte: 600 m** **Breedte: 2 m**	**Fietspad ligt in bosachtig gebied**

Fietspadenleggernummer: 2006 / verbinding Rozendaalse Veld met Koningsweg	**Materiaal: asfalt (nummer 1)** **Lengte: 1,6 km breedte: 1,90 m**	**Fietspad is gelegen door open grasachtig gebied**

Fietspadenleggernummer: 2004 / Koningsweg	**Jaar van renovatie: 2018** **Materiaal: beton** **Lengte: 3,6 km breedte 2 m**	**Fietspad ligt voor een deel in bosachtig gebied en voor een groot deel in grasachtig open gebied**

Fietspadenleggernummer: 2001 / Eerbeekseweg	**Jaar van renovatie: 2014** **Materiaal: beton** **Lengte 5,4 km breedte 2 m**	**Fietspad ligt gedeeltelijk in open gebied en voor het grootse gedeelte in bosachtig gebied. Het fietspad loopt door de enclave Imbosch**

Fietspadenleggernummer: 2007 / verbinding tussen Rozendaalse Veld en de Koningsweg	**Materiaal: asfalt (nummer 2) Lengte: 1,9 km breedte 1,80 m**	**Fietspad ligt in bosachtig gebied.**

Historie van de onderhoudsaanpak
In de jaren voorafgaand aan 2010 waren de fietspaden in de regio in eigendom van RVG (nu Leisurelands). In 2010 zijn de fietspaden in de buitengebieden van alle gemeenten die destijds aandeelhouder waren van de RGV, overgedragen aan de betreffende gemeenten. Daarmee kwam het eigendom, maar ook het beheer van de betreffende fietspaden weer bij Rozendaal te liggen. De reden was toen dat de RGV zich alleen bezig wilde gaan houden met het beheer en de exploitatie van de recreatiegebieden in Gelderland (zoals Lathum en Bussloo).

Beheer: instandhouding, verbetering en renovatie
Vanaf het moment dat wij de fietspaden in beheer hebben gekregen hebben wij regulier onderhoud uitgevoerd (reparaties en schoonmaak) en, additioneel, meerdere fietspaden gerenoveerd. Daarbij is de keus gemaakt om asfaltpaden waar mogelijk uit te voeren in beton.
Ook is daarbij de breedte van de fietspaden aangepast van 160 / 180 cm naar 200 cm.

Wij hebben dit gedaan om de fietsveiligheid en comfort te verhogen.

De renovaties tot nu toe:
* Aanlegjaar betonfietspad Eerbeekseweg (verbinding tussen de parallelweg A50 en de aansluiting met Eerbeek) in 2014.
  De totale lengte 5,4 kilometer (fietspadenlegger nummer 2001).

* Aanlegjaar betonfietspadfietspad Koningsweg (verbinding tussen parallelweg A50 en de brandtoren) in 2018.
  De totale lengte 3,6 kilometer (fietspadenlegger nummer 2004).
* Aanlegjaar betonfietspad begraafplaats tot aan de Kluizenaarsweg en vanaf de Kluizenaarsweg met de aansluiting betonfietspad gemeente Rheden in 2022.
  De totale lengte 2,4 kilometer (fietspadenlegger nummer 2008).

Na deze renovaties resteert er nog 3,5 kilometer aan asfaltfietspaden, namelijk de paden met legnummers 2006 en 2007.

Huidige reguliere onderhoud
Het huidige onderhoud van de fietspaden is tweedelig. De betonfietspaden worden onderhouden door een externe partij. Het onderhoud bestaat nu uit het vier keer per jaar nalopen van de fietspaden waarbij de paden worden geveegd en overhangende takken e.d. worden verwijderd. Indien er sprake is geweest van storm dan worden de paden extra gecontroleerd op takken of omgewaaide bomen.

In het geval van de asfaltfietspaden komt daar aanvullend het onderhoud bij. Indien nodig wordt er door een externe partij gaten in het asfalt opgevuld en worden boomwortels die het asfalt opdrukken verwijderd en de gaten opnieuw aangevuld met asfalt. In 2022 zijn alle oneffenheden aan de twee resterende asfalt fietspaden ongedaan gemaakt door wortelopdruk te verwijderen en gaten te dichten met koud asfalt. Het huidige beeld is dat wij met adequaat onderhoud nog jaren verder kunnen met deze paden.

Wij streven ernaar om uiteindelijk alle fietspaden in beton uit te voeren. Een betonfietspad heeft verder geen aanvullend onderhoud meer nodig in de toekomst. Door de resterende fietspaden in beton uit te voeren besparen wij ongeveer €6.300 per jaar (vanaf 2027) aan onderhoudskosten ten opzichte van het in asfalt houden van de resterende fietspaden. Het vier maal per jaar nalopen van de betonfietspaden blijft bestaan, maar het onderhoud aan asfalt komt dan te vervallen. Doordat minder inspectie en toezicht op werkzaamheden bij onderhoud nodig is, zal dit leiden tot een afname van de tijdbesteding c.q. werkdruk binnen onze organisatie in de orde van 2 werkweken.

Levensduur fietspaden
- Voor betonfietspaden wordt een afschrijvingstermijn van 40 jaar aangehouden.
- Voor asfaltfietspaden wordt een afschrijvingstermijn van 15 jaar aangehouden.

Nog te renoveren fietspaden
In ons buitengebied zijn er nog twee fietspaden die te renoveren zijn van asfalt naar beton.
Het betreft hier de fietspaden:
1) Rozendaalse Veld / Koningsweg (fietspadenlegger nummer 2006) lengte 1,6 kilometer(nummer 1)

2) Rozendaalse Veld / Koningsweg (fietspadenlegger nummer 2007) lengte 1,9 kilometer(nummer 2)

Beide asfalt fietspaden zijn het zelfde qua staat van onderhoud. Het heeft daardoor de voorkeur - mede gezien de totale lengte van 3,5 kilometer- om beide fietspaden in één werkgang te renoveren. Door de fietspaden in één werkgang te renoveren zullen de voorbereidingskosten en renovatiekosten lager uitvallen. De asfalt fietspaden hebben nu een breedte van 1,80 meter en 1,90 meter. Dit wordt in de toekomst mogelijk 2 meter tot 2,20 meter, omdat uit ervaring blijkt dat de oorspronkelijke fundering een breder pad toelaat.

In ieder kalenderjaar beoordelen we of de twee asfaltfietspaden nog, door reparaties uit te voeren, voldoende veilig zijn en comfortabel blijven voor de recreatieve fietser. Het verbreden van die fietspaden is mogelijk als we ons houden aan de bestaande breedte binnen het tracé. Wij hebben het streven om deze fietspaden op het juiste moment te renoveren. Dat moment is mede afhankelijk of de fietspaden blijven voldoen aan de gestelde eisen benoemd als taak in de Wegenwet of dat zich subsidiemogelijkheden voordoen waardoor het aantrekkelijk kan worden de fietspaden te renoveren. De uiteindelijke keuze van het moment om voor renovatie naar beton te beslissen is daardoor een afweging tussen de wens om op redelijke termijn alle fietspaden in beton uit te voeren, de beschikbaarheid van financiële middelen inclusief de beschikbaarheid op enig moment van subsidies en de technische noodzaak om te renoveren.

Zonder financiële beperkingen gaat de voorkeur uit naar het renoveren naar beton van de resterende asfaltfietspaden nog liefs deze raadsperiode.

Kosten

We verwachten voor de renovatie van de resterende twee fietspaden in de toekomst een bedrag nodig te hebben ad. € 450.000,- (prijsniveau 2022). Dit is inclusief voorbereiding extern bureau, onderzoek niet gesprongen explosieven en quick scan flora en fauna.

We ontvingen destijds van RVG een bedrag van € 402.251,- voor het beheer van de fietspaden. Dit bedrag is toen apart gezet in een reserve, met de bedoeling om dit bedrag uit te zetten om rente-inkomsten te genereren. Die rente-inkomsten zouden kunnen worden ingezet om de fietspaden te onderhouden. Feitelijk is dit niet zo uitgevoerd. Het bedrag is al snel ingezet om investeringen in de fietspaden te kunnen verrichten. Er is in het verleden ervoor gekozen om een vast onderhoudsbudget (nu € 8.700 reparaties en schoonmaak) op te nemen binnen de exploitatiebegroting. Investeringslasten zijn door de jaren heen ten laste gegaan van de reserve fietspaden en, na uitputting van deze specifieke reserve, van de algemene reserve. Over de genoemde periode (vanaf 2010) is in totaal een bedrag van €681.000 geïnvesteerd in de fietspaden (tot en met 2022).

Bij de vervanging van asfalt door beton is bij deze fietspaden financieel technisch gezien sprake van renovatie. Dat houdt in dat de fietspaden moeten worden geactiveerd en afgeschreven. De afschrijvingstermijn is 40 jaar voor betonfietspaden. Als de voorziene investeringen van in totaal € 450.000 worden uitgevoerd dan stijgen de kosten voor afschrijving en dalen de kosten voor onderhoud zoals hieronder weergegeven:

	Geen subsidie	25% subsidie	50% subsidie
Hogere afschrijvingslasten	11.250	8.438	5.625
Lagere onderhoudskosten	-6.300	-6.300	-6.300
Schatkist bankieren	13.500	10.125	6.750
Totale meerkosten	**18.450**	**12.263**	**6.075**

Als wij alleen kijken naar de hogere afschrijvingskosten en de besparingen op onderhoud zouden zonder subsidie de meerskosten komen op ongeveer € 5.000 per jaar extra in de begroting en met 50% subsidies zelfs een besparing kunnen ontstaan.

Gezien de aanwezige liquide middelen hoeft hier geen lening voor te worden aangetrokken en zijn er geen rentekosten. Indien wij deze middelen zouden kunnen wegzetten bij de schatkist dan zouden wij daar ongeveer € 13.500 aan rente per jaar voor ontvangen (stand 15 februari 2023). Dat lopen we mis als het geld wordt ingezet voor renovatie.

We zijn van mening dat de totale meerkosten dusdanig hoog zijn dat wij adviseren om de beslissing om de 3,5 kilometer asfaltfietspaden te renoveren uit te stellen tot er subsidies in zicht komen. We stellen voor in 2025 een nieuwe afweging te maken of renovatie gewenst is uit technisch en financieel oogpunt.

Subsidie mogelijkheden
Bij de in de voorgaande tabel opgenomen afschrijvingslast is uitgegaan van de mogelijkheid om subsidie te ontvangen van de provincie. Op korte termijn is er geen concreet uitzicht op een dergelijke subsidie en de omvang daarvan. Omdat het in Rozendaal om recreatieve fietspaden gaat zijn er al jaren geen cofinancieringsmogelijkheden meer vanuit de provincie. Cofinanciering door de provincie wordt alleen nog verleend op fietssnelroutes. We houden deze ontwikkeling nauwlettend in de gaten.

Daarnaast blijven we de mogelijkheden voor cofinanciering via onder andere de Veluwezoom en Groene Metropool Regio Arnhem Nijmegen in de gaten houden. Zo willen we dit inbrengen bij een volgende Regiodeal om de toenemende recreatieve druk, als gevolg van de regionale verstedelijkingsopgave, op een verantwoorde manier op te vangen.

In verwachting van eventuele subsidiemogelijkheden zullen wij de resterende asfaltfietspaden blijven onderhouden, waarbij de kwaliteit van het onderhoud wel verbeterd gaat worden. De daarvoor benodigde ophoging van € 5.000 per jaar is in 2022 al verwerkt in de meerjarenbegroting 2023- 2026. We voorzien dan ook geen investeringslasten voor de periode tot en met 2026. Ook voorzien we geen verdere ophoging van het reguliere onderhoudsbudget.

Risico's
Zoals aangegeven hebben we de wens om de nog te renoveren fietspaden te vervangen. Door de regelgeving voor stikstof heeft de renovatie van ons laatste fietspad meer dan een jaar vertraging opgelopen. Bij het van kracht worden van het besluit stikstofreductie en natuurverbetering is o.a. toen ook de aanlegfase van een (beton) fietspad vrijgesteld van de Wet natuurbescherming vergunningplicht voor wat betreft het onderdeel stikstof.
Ook hebben we op grond van de Wet natuurbescherming (Wnb) een quick scan moeten laten uitvoeren voor de aanwezige flora en fauna. Het is niet te voorzien welke regelgeving gaat gelden in de toekomst op het gebied van Flora- en faunaonderzoek en wat een onderzoek t.z.t. oplevert.